

Bác sĩ Chuyên khoa I Bùi Quang Trung
Bệnh viện Mỹ Đức

Sinh non là nguyên nhân hàng đầu gây tử vong cho trẻ sơ sinh và nhiều biến chứng khác. Với tỉ lệ sinh non ước tính khoảng 11% (khoảng 15 triệu trẻ sinh non mỗi năm) thì đến nay, sinh non vẫn còn là một vấn đề lớn trên toàn cầu.

Trong số rất nhiều nguyên nhân và các yếu tố nguy cơ liên quan đến sinh non, có cổ tử cung (CTC) ngắn và viêm âm đạo, trong đó, liên quan đến các trường hợp CTC ngắn thì mỗi năm, có khoảng 2 triệu trường hợp được khâu CTC để dự phòng sinh non.

Trong thủ thuật khâu CTC, có 2 loại chỉ được sử dụng trên thế giới, đó là chỉ đơn sợi (monofilament, đường kính 1mm) và chỉ đa sợi được bện lại với nhau (multifilament braided, rộng 5mm). Trong đó, chỉ đa sợi được cho là mạnh hơn và hiệu quả hơn nên được sử dụng rộng rãi hơn cả. Mặc dù y văn thế giới không thấy tài liệu nào chứng tỏ loại chỉ

KHÂU CỔ TỬ CUNG BẰNG CHỈ ĐƠN SỢI TỐT HƠN?

Relationship between vaginal microbial dysbiosis, inflammation and pregnancy outcomes in cervical cerclage

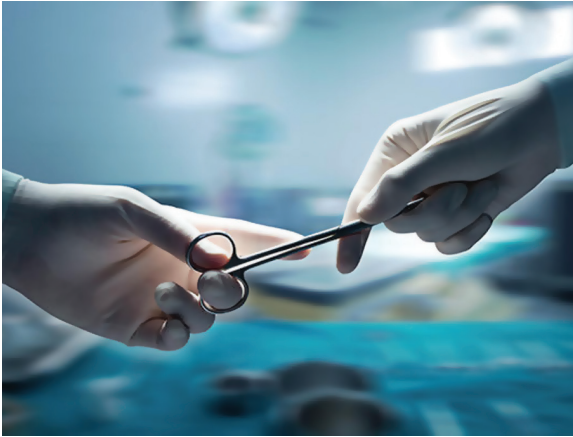
Kindinger LM, MacIntyre DA, Lee YS, Marchesi JR, Smith A, McDonald JA, Terzidou V, Cook JR, Lees C, Israfil-Bayli F, Faiza Y, Toozs-Hobson P, Slack M, Cacciatore S, Holmes E, Nicholson JK, Teoh TG, Bennett PR

Sci Transl Med 2016 Aug 3; 8(350):350ra102.
doi: 10.1126/scitranslmed.aag1026

này tốt hơn chỉ đơn sợi.

Một nhóm tác giả, đứng đầu là Kindinger đã tiến hành một nghiên cứu lớn về vấn đề này, để tìm hiểu xem khâu CTC bằng loại chỉ nào mang lại lợi ích y tế cao nhất. Khởi đầu, các tác giả tiến hành một thiết kế đoàn hệ hồi cứu đánh giá kết cục thai kì ở 678 thai phụ được khâu CTC tại 5 bệnh viện của các trường đại học tại Vương quốc Anh trong khoảng thời gian 10 năm. Trong đó, một nửa số trường hợp khâu CTC bằng chỉ đa sợi và nửa còn lại sử dụng chỉ đơn sợi. Kết quả phân tích cho thấy khâu CTC bằng chỉ đa sợi liên quan đến việc tăng tỉ lệ thai lưu lên 3 lần (15% so với 5%, $P = 0,0001$) và tăng tỉ lệ sinh non (28% so với 17%, $P = 0,0006$) so với khi sử dụng chỉ đơn sợi.

Bước tiếp theo, để hiểu rõ thêm về cơ chế bệnh sinh, các tác giả thiết kế một nghiên cứu tiến cứu gồm các phụ nữ mang thai có CTC ngắn ($< 25\text{mm}$)

được phân ngẫu nhiên vào hai nhóm: sử dụng chỉ đa sợi (n = 25) và sử dụng chỉ đơn sợi (n = 24). Với giả thuyết được đưa ra rằng chỉ đa sợi tạo điều kiện cho các vi khuẩn có hại phát triển gây viêm nhiễm trong âm đạo, từ đó dẫn tới sinh non. Tất cả đều được theo dõi bằng siêu âm vào thời điểm 4 tuần, 8 tuần và 16 tuần sau khi thực hiện thủ thuật, đồng thời được lấy bệnh phẩm trong âm đạo để phân tích về sự thay đổi của hệ vi khuẩn.

Trước khi thực hiện thủ thuật khâu CTC, tất cả những phụ nữ tham gia nghiên cứu có hệ vi khuẩn trong âm đạo và quanh CTC cân bằng tương tự nhau. Tuy nhiên, chỉ 4 tuần sau khâu CTC, ở nhóm sử dụng chỉ đa sợi 45% số trường hợp bắt đầu có sự suy giảm của hệ vi khuẩn có lợi trong âm đạo (*Lactobacillus*) và bị thay thế bằng những loại vi khuẩn có nguy cơ liên quan đến sinh non và nhiễm trùng sơ sinh. Mức độ mất cân bằng luôn giữ mức cao hơn 5 lần so với trước khi khâu CTC ($P < 0,01$). Kết quả phân tích cho thấy các trường hợp mất cân bằng trong môi trường âm đạo có sự gia tăng đáng kể của các hóa chất trung gian gây viêm IL- β , IL-6, IL-8, TNF- α ... – là những yếu tố nguy cơ của chuyển dạ sinh non. Trong khi ở nhóm sử dụng chỉ đơn sợi, vẫn duy trì mức độ bình thường của *Lactobacillus* trong âm đạo và xung quanh CTC.

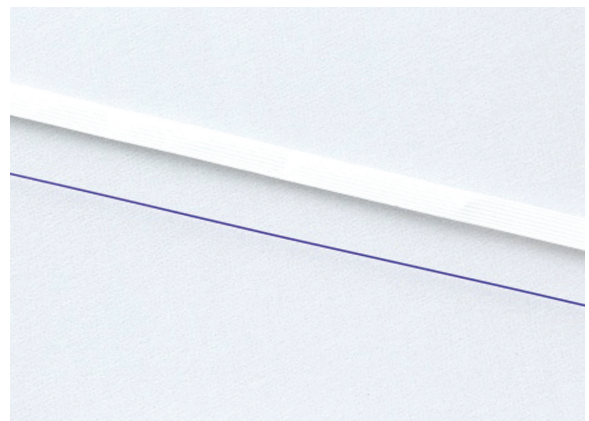
Các tác giả lí giải nguyên nhân của việc tăng lượng

vi khuẩn có hại có thể do các vi khuẩn này bám lên các kẽ hở giữa các sợi chỉ nhỏ được bện lại với nhau dễ dàng hơn là bám lên các sợi chỉ trơn và mỏng.

Hiệu quả của khâu CTC đã được nghiên cứu nhiều, tuy nhiên, vẫn còn những trường hợp khâu CTC nhưng có diễn tiến thai kì không được như mong muốn. Kết quả của nghiên cứu có thể là một cơ sở để lí giải cho những trường hợp này.

Dù các kết quả vẫn cần nhiều nghiên cứu lớn hơn để kiểm chứng về mức độ hiệu quả và an toàn. Ngoài ra, trên thực tế, có một nghiên cứu ngẫu nhiên có nhóm chứng lớn với hơn 900 bệnh nhân đang được tiến hành bởi các nhà nghiên cứu đến từ Đại học Birmingham. Tuy nhiên, nếu kết quả của nghiên cứu này được xác nhận, các tác giả ước tính rằng nếu 80% số trường hợp đang sử dụng chỉ đa sợi chuyển thành chỉ đơn sợi thì mỗi năm toàn thế giới có thể ngăn chặn được 170.000 trường hợp sinh non và 172.000 trường hợp thai lưu.

Ý kiến riêng của bác sĩ: chỉ đa sợi trong bất kì cuộc mổ nhiễm nào cũng là nơi bám, trú ẩn của các vi khuẩn. Chỉ đơn sợi lại có đường kính quá nhỏ, khi tử cung co bóp, có thể đẩy sợi chỉ ra mép ngoài cổ tử cung, cắt cổ tử cung theo chân sợi chỉ và sẽ rơi ra ngoài. Do đó, sợi chỉ tốt cho khâu cổ tử cung nên là chỉ đơn sợi và có đường kính to.

Hình 1. Hai loại chỉ trong nghiên cứu